

Sygn. akt III C 2991/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie Wydział III Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Tomasz Cegłowski

Protokolant: Stażysta Karolina Nowacka

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2018 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletniego A. K.

przeciwko Gminie M. S.

o ustalenie prawa do lokalu socjalnego

I. ustala, że powodom Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletniemu A. K. przysługuje prawo do lokalu socjalnego od pozwanej Gminy M. S.;

II. nakazuje pobrać od pozwanej Gminy M. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 30 (trzydziestu) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sędzia Sądu Rejonowego Tomasz Cegłowski

Sygn. akt III C 2991/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 września 2018 r. powodowie Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletni A. K. wnieśli o ustalenie, że przysługuje im prawo do lokalu socjalnego od pozwanej Gminy M. S..

W uzasadnieniu powództwa powodowie wskazali, że zamieszkują w lokalu mieszkalnym położonym w S. przy ulicy (...). Spółdzielcze własnościowe prawo do tego lokalu mieszkalnego do niedawna przysługiwało po połowie T. K. i M. K.. Lokal ten na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział VI Egzekucyjny z dnia 25 stycznia 2018 r. oraz postanowienia z dnia 10 kwietnia 2018 r. został przysadzony na rzecz nabywcy licytacyjnego A. P.. W związku z powyższym komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin – centrum w Szczecinie K. K. wszczęła postępowanie egzekucyjne zmierzające do wydania nabywcy w/w lokalu mieszkalnego. Żaden z powodów nie posiada uprawnienia do innego lokalu mieszkalnego, w którym mógłby zamieszkać. Powodowie nie są również we własnym zakresie wynająć na warunkach rynkowych lokalu mieszkalnego celem zaspokojenia swoich potrzeb mieszkaniowych. Jednocześnie powodowie spełniają warunki do przyznania im prawa do lokalu socjalnego zgodnie z uchwałą rady Miasta S. w sprawie zasad wynajmowania lokali oraz pomieszczeń tymczasowych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy M. S.. Wobec powyższego powodowie zostaną najpewniej przekwaterowani przez komornika sądowego do tymczasowego pomieszczenia, ewentualnie do noclegowni zgodnie z art. 1046 § 1 k.p.c. Pozostawienie powodów bez lokalu socjalnego w świetle grożącej im w niedługiej perspektywie czasu bezdomności nie daje się pogodzić z zasadami współżycia społecznego jako naruszające nie tylko zasadę pomocy

najbardziej, ale także dobro rodziny i wychowującego się w niej dziecka. W przedmiotowej sprawie postępowanie egzekucyjne jest prowadzone w oparciu o prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności, o którym mowa w art. 999 § 1 k.p.c. Mając na uwadze odpowiednie stosowanie do w/w postanowienia art. 791 § 2 k.p.c. postanowienie takie umożliwi prowadzenie egzekucji nie tylko przeciwko dłużnikowi, ale także przeciwko jego domownikom. Tak więc nabywca licytacyjny, na rzecz którego wydano prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności, nie ma potrzeby inicjowania odrębnego postępowania sądowego w celu uzyskania wyroku nakazującego opuszczenie lokalu mieszkalnego przez dłużnika i jego domowników. Oznacza to w konsekwencji, że w toku egzekucji z nieruchomości na żadnym jej etapie sąd nie jest uprawniony do orzekania o uprawnieniu do lokalu socjalnego dla osób będących lokatorami. Jednocześnie ustawodawca wskazał w art. 791 § 3 k.p.c., stosowanym do w/w postanowienia odpowiednio, że przepis § 2 nie wyłącza praw określonych przepisami o ochronie praw lokatorów. Nie budzi wątpliwości, że zapis ten odnosi się do prawa do lokalu socjalnego. Potwierdził to również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 grudnia 2017 r., III CZP 75/17. W konsekwencji powódowie mają interes prawny, aby orzeczeniem Sądu zostało ustalone, że przysługuje im prawo do lokalu socjalnego.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 listopada 2018 r. pozwana Gmina M. S. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana wskazała, że ani art. 14, ani art. 24 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów (...) nie może stanowić podstawy prawnej powództwa w niniejszym postępowaniu, co potwierdził Sąd Najwyższy w przywołanych przez pozwaną orzeczeniach. W ocenie pozwanej o uprawnieniu do lokalu socjalnego można orzec tylko w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu mieszkalnego, zatem art. 14 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów (...) nie może mieć zastosowania w niniejszej sprawie. Pozwana zakwestionowała również powołane przez powodów orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2017 r., III CZP 75/17. Zdaniem pozwanej powództwo powodów nie może zostać uwzględnione na podstawie art. 189 k.p.c., albowiem żaden przepis prawa nie daje uprawnienia powodom do żądania przyznania lokalu socjalnego w opisanych przez powodów stanie faktycznym.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowi M. K. i jego bratu T. K. przysługiwało w udziałach po 1/2 ograniczone prawo rzeczowe w postaci spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...), bez Kw, należącego do zasobów mieszkaniowych Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.. Powód M. K. i jego brat T. K. nabyli to prawo w drodze umowy darowizny od swojego ojca w 2010 lub w 2011 roku. Powód M. K. w tym lokalu zamieszkuje od urodzenia. Powódka A. D. (1) to partnerka pozwanego M. K., która zamieszkuje w tym mieszkaniu od około 15 lat. Powód A. K. to syn powoda M. K. i powódki A. D. (1), który zamieszkuje w tym lokalu od urodzenia. Powódka Z. K. to matka powoda M. K. i mieszka ona w tym mieszkaniu od 1981 r. T. K. zamieszkuje u swojej partnerki w S. przy ul. (...). Zamieszkuje z tą partnerką od około roku lub 2 lat. T. K. posiada klucze do mieszkania przy ulicy (...). T. K. ma w tym mieszkaniu swoje rzeczy.

Dowód:

- przesłuchanie powoda M. K. k. 58 – 59,
- przesłuchanie powódki A. D. (1) k. 62 – 63,

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2018 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział VI Egzekucyjny, sygn. akt VI Co 274/17, na podstawie art. 998 § 1 k.p.c. przysądził udział 1/2 należący do dłużnika M. K. w ograniczonym prawie rzeczowym w postaci spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...) kadłubka numer 31/71, bez Kw, należącego do zasobów mieszkaniowych Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. na

rzecz A. P. i B. P. oraz stwierdził obowiązek dłużnika M. K. do wydania nieruchomości nabywcom. Postanowienie to jest prawomocne.

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2018 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział VI Egzekucyjny, sygn. akt VI Co 274/17, na podstawie art. 998 § 1 k.p.c. przysądził udział 1/2 należący do dłużnika T. K. w ograniczonym prawie rzeczowym w postaci spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...) kadłubka numer 31/71, bez Kw, należącego do zasobów mieszkaniowych Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. na rzecz A. P. i B. P. oraz stwierdził obowiązek dłużnika T. K. do wydania nieruchomości nabywcom. Postanowienie to jest prawomocne.

Dowód:

- postanowienie k. 9, 10, 18, 19,
- zeznania świadka A. P. k. 57 – 58,

Pismem z dnia 30 lipca 2018 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie K. K., sygn. akt Km 1567/18, zawiadomiła dłużników M. K. i T. K. o wszczęciu egzekucji w sprawie z wniosku wierzyciela A. P. – obowiązku wydania nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony w S. przy ulic (...) na podstawie tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 25 stycznia 2018 r. i postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 10 kwietnia 2018 r.

Dowód:

- zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 11 – 12,

Obecnie w lokalu mieszkalnym przy ulicy (...) zamieszkują powodowie Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletni A. K.. Powódka Z. K. prowadzi odrębne gospodarstwo domowe od powodów M. K., A. D. (1) i małoletniego A. K..

Powódka A. D. (1) pobiera rentę socjalną z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. w wysokości 820 zł miesięcznie. Nadto pobiera zasiłek pielęgnacyjny na swoją osobę w wysokości 153 zł miesięcznie, świadczenie 500 + na syna A. K. oraz zasiłek rodzinny w kwocie 120 zł miesięcznie. Nadto powódka A. D. (1) opiekuje się starszą osobą i z tego tytułu otrzymuje 250 zł miesięcznie. Powódka A. D. (1) posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Powód M. K. jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. od dnia 2 sierpnia 2018 r. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Powód M. K. ostatnio pracował legalnie latem 2017 roku. Pracował w browarze w S.. Powód M. K. zwolnił się sam z pracy, ponieważ w miejscu pracy wszyscy pili alkohol, proponowano mu dalej pracę, ale się nie zgodził. Powód M. K. nie podejmuje prac dorywczych, poszukuje aktualnie pracy, obawia się w miejscu pracy pijactwa lub narkomanii. Powód M. K. pozostaje na utrzymaniu partnerki A. D. (1).

Powód A. K. ma 10 lat. Chodzi do piątej klasy szkoły podstawowej. Ogólnie jest dzieckiem zdrowym, nie cierpi na żadne przewlekłe schorzenia, nie ma orzeczonego stopnia niepełnosprawności.

Powódka Z. K. pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. w wysokości 820 zł miesięcznie. Rentę przyznano powódce Z. K. w 1994 r., kiedy zaliczono ją do drugiej grupy inwalidzkiej. Powódka Z. K. cierpi na schizofrenię paranoidalną lekooporną oraz na przewlekłą chorobę płuc. Powódka Z. K. posiada zobowiązania wobec podmiotów trzecich, w tym wobec (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.. Powódka nie podejmuje prac dorywczych, czasami pomagała koleżance w sprzątanii, za co otrzymywała środki czystości, żywność, odzież.

Powodowie Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletni A. K. nie mają gdzie wyprowadzić się z lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...).

Powodowie Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletni A. K. nie mogą się wyprowadzić do ojczyzny A. D. (1) do mieszkania dwupokojowego w S., bo ta osoba nadużywa alkoholu, nadto zamieszkują w nim dwójka dzieci siostry powódki A. D. (1) oraz siostra powódki A. D. (1). Na chwilę obecną powodowie M. K., A. D. (1) i małoletni A. K. byłiby w stanie wynająć mieszkanie razem z opłatami za kwotę 800-900 zł miesięcznie.

Dowód:

- decyzja k. 13, 14, 15,
- decyzja k. 16, 17,
- karta wizyt bezrobotnego k. 20 – 21,
- historia choroby k. 45 – 47,
- zaświadczenie k. 48,
- postanowienie k. 49 – 51,
- przesłuchanie powoda M. K. k. 58 – 59,
- przesłuchanie powódki A. D. (1) k. 62 – 63,
- przesłuchanie powódki Z. K. k. 63 – 64,

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie zważył, co następuje:

Powództwo Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletniego A. K. przeciwko Gminie M. S. o ustalenie prawa do lokalu socjalnego okazało się uzasadnione.

Podstawą prawną powództwa o ustalenie prawa do lokalu socjalnego była treść przepisów art. 189 k.p.c., art. 999 § 1 k.p.c., art. 791 k.p.c., art. 2 ust. 1 punkt 1 i art. 14 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, zgodnie z którymi:

Art. 189. Powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Art. 999. § 1. Prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności przenosi własność na nabywcę i jest tytułem do ujawnienia na rzecz nabywcy prawa własności w katastrze nieruchomości oraz przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów. Prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności jest tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na tej nieruchomości pomieszczeń bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności. Przepis art. 791 stosuje się odpowiednio.

Art. 791. § 1. Tytuł wykonawczy zobowiązujący do wydania nieruchomości, statku lub do opróżnienia pomieszczenia upoważnia do prowadzenia egzekucji także przeciwko każdemu, kto uzyskał władanie nad tym przedmiotem po wszczęciu postępowania, w którym wydano tytuł egzekucyjny.

§ 2. Tytuł wykonawczy zobowiązujący do wydania nieruchomości, statku lub do opróżnienia pomieszczenia upoważnia do prowadzenia egzekucji nie tylko przeciwko dłużnikowi, lecz także przeciwko jego domownikom, krewnym i innym osobom reprezentującym jego prawa.

§ 3. Przepisy § 1 i 2 nie wyłączają praw określonych przepisami o ochronie lokatorów oraz praw, które są skuteczne wobec wierzyciela. Jeżeli dłużnik twierdzi, że przysługuje mu prawo skuteczne wobec wierzyciela, komornik wstrzyma

się względem niego z czynnościami egzekucyjnymi, pouczając, że w terminie tygodnia może wytoczyć powództwo o pozbawienie w stosunku do niego tytułu wykonawczego wykonalności.

§ 4. (uchylony).

§ 5. Po upływie miesiąca od daty wstrzymania czynności komornik podejmie dalsze czynności egzekucyjne w stosunku do dłużnika, chyba że postępowanie egzekucyjne zostało zawieszono postanowieniem sądu o udzieleniu zabezpieczenia.

Art. 2. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) lokatorze - należy przez to rozumieć najemcę lokalu lub osobę używającą lokal na podstawie innego tytułu prawnego niż prawo własności;

Art. 14. 1. W wyroku nakazującym opróżnienie lokalu sąd orzeka o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego bądź o braku takiego uprawnienia wobec osób, których nakaz dotyczy. Obowiązek zapewnienia lokalu socjalnego ciąży na gminie właściwej ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu.

2. Jeżeli w wyroku orzeczono o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 1, dwóch lub więcej osób, gmina jest obowiązana zapewnić im co najmniej jeden lokal socjalny.

3. Sąd, badając z urzędu, czy zachodzą przesłanki do otrzymania lokalu socjalnego, orzeka o uprawnieniu osób, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób korzystania przez nie z lokalu oraz ich szczególną sytuację materialną i rodzinną.

4. Sąd nie może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego wobec:

1) kobiety w ciąży,

2) małoletniego, niepełnosprawnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. poz. 414, z późn. zm.)⁽²⁾ lub ubezwłasnowolnionego oraz sprawującego nad taką osobą opiekę i wspólnie z nią zamieszkałą,

3) obłożnie chorych,

4) emerytów i rencistów spełniających kryteria do otrzymania świadczenia z pomocy społecznej,

5) osoby posiadającej status bezrobotnego,

6) osoby spełniającej przesłanki określone przez radę gminy w drodze uchwały

- chyba że osoby te mogą zamieszkać w innym lokalu niż dotychczas używany.

5. Sąd może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego, w szczególności jeżeli nakazanie opróżnienia następuje z przyczyn, o których mowa w art. 13.

6. Orzekając o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego, sąd nakazuje wstrzymanie wykonania opróżnienia lokalu do czasu złożenia przez gminę oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

7. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do osób, które utraciły tytuł prawny do lokalu niewchodzącego w skład publicznego zasobu mieszkaniowego, z wyjątkiem osób, które były uprawnione do używania lokalu na podstawie stosunku prawnego nawiązanego ze spółdzielnią mieszkaniową albo z towarzystwem budownictwa społecznego.

W ocenie Sądu orzekającego, bez żadnych wątpliwości w tym zakresie, powodowie Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletni A. K. posiadają interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. w ustaleniu, że przysługuje im prawo do lokalu socjalnego

od pozwanej Gminy M. S., biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny niniejszej sprawy i obowiązujące przepisy obowiązującego prawa.

Powództwo o ustalenie prawa lub stosunku prawnego zostało uregulowane w art. 189 k.p.c. Jest to przepis dopuszczający ustalenie w postępowaniu procesowym istnienia lub nieistnienia prawa lub stosunku prawnego. Celem tego postępowania może być zarówno ustalenie pozytywne, jak i negatywne. Ta forma ochrony praw podmiotowych nie wynika z przepisów prawa materialnego, w tym zakresie omawiany przepis ma charakter materialnoprawny. W art. 189 k.p.c. nie ma ograniczenia możliwości wytaczania powództw o ustalenie do przypadków, w których nie zostało naruszone prawo ani roszczenia nie są jeszcze wymagalne. Z przepisu tego nie wynika żadne ograniczenie w zakresie wytaczania powództwa o ustalenie. Należy więc uznać dopuszczalność ich wytaczania także wówczas, gdy roszczenia wpływające ze spornego stosunku prawnego są już wymagalne (odmiennie orzeczenie SN z dnia 18 grudnia 1968 r., I PR 290/68, Biul. SN 1969, nr 6, s. 101).

Należy przyjąć, że decydujący dla korzystania z formy powództwa o ustalenie prawa lub stosunku prawnego jest wyłącznie interes prawny powoda (por. uchwałę składu siedmiu sędziów SN – zasada prawna z dnia 30 grudnia 1968 r., III CZP 103/68, OSNCP 1969, nr 5, poz. 85). Jeżeli zatem interes prawny powoda przemawiałby za wytoczeniem powództwa o ustalenie w sytuacji, w której jego prawo już zostało naruszone, nie ma żadnych przeszkód do wytoczenia przez niego takiego powództwa. Interes powoda w jego wytoczeniu stanowi kryterium zasadności wyboru tej formy ochrony praw. Przy tym pojęcie interesu prawnego powinno być interpretowane z uwzględnieniem szeroko pojmowanego dostępu do sądów w celu zapewnienia należytej ochrony prawnej (por. wyrok SN z dnia 1 kwietnia 2004 r., II CK 125/03, LEX nr 484673 oraz wyrok SN z dnia 31 stycznia 2008 r., II CSK 387/07, niepubl.). Dlatego przyjmuje się w orzecznictwie, że uzależnienie powództwa o ustalenie od interesu prawnego należy pojmować elastycznie, z uwzględnieniem celowościowej jego wykładni, konkretnych okoliczności danej sprawy, szeroko pojmowanego dostępu do sądów i tego, czy w drodze innego powództwa (powództwa o świadczenie) strona może uzyskać pełną ochronę.

Interes prawny powoda jest przesłanką materialnoprawną powództwa o ustalenie. Stwierdzenie jego braku może nastąpić dopiero na etapie merytorycznego rozpatrywania sprawy. Interes prawny musi istnieć obiektywnie, aby uzasadniać żądanie ustalenia prawa lub stosunku prawnego. Jego istnienia jednak nie można traktować jako jedynej przesłanki decydującej o uwzględnieniu powództwa o ustalenie. Jest on warunkiem umożliwiającym dalsze badanie w zakresie istnienia lub nieistnienia ustalanego prawa lub stosunku prawnego (por. w związku z tym wyrok SN z dnia 13 września 2007 r., III CSK 123/07, LEX nr 319237). Interes prawny musi istnieć w chwili orzekania (art. 316 § 1); por. wyrok SN z dnia 7 grudnia 2012 r., II CSK 143/12, LEX nr 1288628. Interes prawny jest to interes dotyczący szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych (por. T. Rowiński, *Interes prawny w procesie cywilnym i w postępowaniu nieprocesowym*, Warszawa 1971, s. 22; por. także E. Budna, *Głosa do orzeczenia SN z dnia 19 kwietnia 1988 r.*, III CZP 26/88, OSP 1991, z. 1, s. 9 i n. oraz wyrok SA w Poznaniu z dnia 15 kwietnia 1999 r., I ACa 1046/98, OSA 1999, nr 11–12, poz. 49; wyrok SN z dnia 14 marca 2012 r., II CSK 252/11, OSNC 2012, nr 10, poz. 120; wyrok SN z dnia 15 maja 2013 r., III CSK 254/12, LEX nr 1353202), a w przypadku ustalania praw czy stosunków prawnych występuje z reguły (ale nie tylko) wtedy, gdy istnieje niepewność tego prawa lub stosunku prawnego zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych. Niepewność może wynikać z wielu przyczyn. Niepewność może powstać wskutek naruszenia prawa. Przyczyną niepewności może być sama ewentualność powstania skutków naruszenia prawa, gdy istnieją czasowe ograniczenia dochodzenia roszczeń danego rodzaju. Powództwo o ustalenie prawa lub stosunku prawnego jest możliwe nie tylko wtedy, gdy interes prawny wynika z bezpośredniego zagrożenia prawa powoda, ale także w sytuacji, gdy zmierza do zapobieżenia temu zagrożeniu (por. wyrok SN z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 33/09, OSNC-ZD 2010, nr B, poz. 47; wyrok SN z dnia 18 marca 2011 r., III CSK 127/10, OSNC-ZD 2012, nr A, poz. 17; wyrok SN z dnia 29 marca 2012 r., I CSK 325/11, LEX nr 1171285).

Przenosząc powyższe rozważania prawne co do interesu prawnego w wytoczeniu przez powodów powództwa o ustalenie prawa do lokalu socjalnego, stwierdzić należy, że powodowie posiadają taki interes prawny, a to na skutek sytuacji w jakiej się znaleźli, to znaczy grozi im przymusowe – w drodze postępowania egzekucyjnego nakazanie opróżnienia i wydania lokalu mieszkalnego dotychczas zajmowanego. Powodowie nie mają przy tym innej możliwości

dla ochrony swoich praw, w tym przed bezdomnością, to znaczy nie przysługuje im inna droga sądowa (inny rodzaj powództwa) dla uzyskania prawa do lokalu socjalnego, również Sąd w postępowaniu egzekucyjnym nie ma uprawnień do orzekania w przedmiocie prawa do lokalu socjalnego.

Z ustalonego stanu faktycznego niniejszej sprawy wynika, że powodowi M. K. przysługiwało spółdzielcze prawo własnościowe do lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...) kadłubka numer 31/71 w udziale do 1/2 tego prawa. Powód M. K. utracił to prawo na skutek postępowania egzekucyjnego i przysądzenia tego prawa na rzecz nabywców A. P. i B. P.. Obecnie toczy się postępowanie egzekucyjne, albowiem pismem z dnia 30 lipca 2018 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie K. K., sygn. akt Km 1567/18, zawiadomiła dłużników M. K. i T. K. o wszczęciu egzekucji w sprawie z wniosku wierzyciela A. P. – obowiązku wydania nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony w S. przy ulic (...) na podstawie tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 25 stycznia 2018 r. i postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 10 kwietnia 2018 r.

Stosownie do art. 17³ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych do egzekucji ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji z nieruchomości.

Zgodnie z art. 999 § 1 k.p.c. prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności przenosi własność na nabywcę i jest tytułem do ujawnienia na rzecz nabywcy prawa własności w katastrze nieruchomości oraz przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów. Prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności jest tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na tej nieruchomości pomieszczeń bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności. Przepis art. 791 stosuje się odpowiednio.

Z kolei stosownie do odpowiednio stosowanego art. 791 § 1, 2 i 3 k.p.c. tytuł wykonawczy zobowiązujący do wydania nieruchomości, statku lub do opróżnienia pomieszczenia upoważnia do prowadzenia egzekucji także przeciwko każdemu, kto uzyskał władanie nad tym przedmiotem po wszczęciu postępowania, w którym wydano tytuł egzekucyjny. Tytuł wykonawczy zobowiązujący do wydania nieruchomości, statku lub do opróżnienia pomieszczenia upoważnia do prowadzenia egzekucji nie tylko przeciw dłużnikowi, lecz także przeciwko jego domownikom, krewnym i innym osobom reprezentującym jego prawa. Przepisy § 1 i 2 nie wyłączają praw określonych przepisami o ochronie lokatorów oraz praw, które są skuteczne wobec wierzyciela. Jeżeli dłużnik twierdzi, że przysługuje mu prawo skuteczne wobec wierzyciela, komornik wstrzyma się względem niego z czynnościami egzekucyjnymi, pouczając, że w terminie tygodnia może wytoczyć powództwo o pozbawienie w stosunku do niego tytułu wykonawczego wykonalności.

Tytuł wykonawczy w postaci postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 25 stycznia 2018 r. i postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 10 kwietnia 2018 r. - prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności - jest tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na tej nieruchomości pomieszczeń bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności i upoważnia do prowadzenia egzekucji nie tylko przeciw dłużnikowi – tu M. K., lecz także przeciwko jego domownikom, krewnym i innym osobom reprezentującym jego prawa – tu przeciwko pozostałym powodom – Z. K., A. D. (1) i małoletniemu A. K.. Zatem z uwagi na już wszczęte postępowanie egzekucyjne z wniosku nabywcy prawa istnieje realna obawa wykonania w/w tytułu wykonawczego przeciwko wszystkim powodom jako zamieszkującym w w/w lokalu mieszkalnym. Powodowie posiadają zatem interes prawny w wytoczeniu powództwa o ustalenie prawa do lokalu socjalnego, albowiem w innym trybie brak jest podstaw prawnych do ustalenia takiego prawa. W/w konstrukcja przepisów postępowania egzekucyjnego powoduje, że nabywca prawa w toku postępowania egzekucyjnego nie musi wytaczać odrębnego powództwa o opróżnienie i wydanie lokalu mieszkalnego, zatem Sąd nie ma możliwości badania przesłanek z art. 14 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Również w toku postępowania egzekucyjnego Sąd egzekucyjny nie ma prawa i możliwości badania takich przesłanek i ewentualnego orzeczenia pozytywnego w tym zakresie.

Powyższe stanowisko potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 grudnia 2017 r., III CZP 75/17, wskazując, że dłużnik mający status lokatora w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (jedn. tekst Dz. U. z 2016, poz. 1610), przeciwko któremu zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne o opróżnienie lokalu służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego określonego w art. 999 § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 maja 2012 r., może dochodzić ustalenia prawa do lokalu socjalnego na podstawie art. 189 k.p.c. Nie ma znaczenia przy tym ostatnie wskazanie Sądu Najwyższego, że dotyczy to tytułu wykonawczego określonego w art. 999 § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 maja 2012 r. Rozważania prawne Sądu Najwyższego w uzasadnieniu w/w uchwały mają charakter bardziej ogólny i dotyczą również sytuacji tytułu wykonawczego określonego w art. 999 § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym po dniu 3 maja 2012 r. Brak jest racjonalnych argumentów, aby zająć stanowisko przeciwne. Nadto należy wskazać, że możliwość wytoczenia powództwa o ustalenie prawa do lokalu socjalnego przysługuje nie tylko dłużnikowi – tu M. K., ale również innym osobom, których krąg określa art. 791 § 2 k.p.c. – domownikom, krewnym i innym osobom reprezentującym jego prawa – tu pozostałym powodom.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w w/w uchwale „jak wynika z art. 75 ust. 1 Konstytucji, władze publiczne są zobowiązane do prowadzenia polityki sprzyjającej zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli, w szczególności przeciwdziałając mają bezdomności. Ochronę praw lokatorów określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1610 - dalej: "u.o.p.l."), a jednym z istotnych środków, który ma zapobiegać bezdomności, jest uprawnienie do lokalu socjalnego przewidziane w art. 14, 21 i 35 tej ustawy, w których określono m.in., w jakich sytuacjach sąd orzekający o eksmisji lokatora jest zobowiązany orzec, że eksmitowanemu przysługuje prawo do lokalu socjalnego. (...). W ustawie o ochronie praw lokatorów orzekanie o uprawnieniu do uzyskania lokalu socjalnego połączono z wyrokiem nakazującym opróżnienie lokalu. Jak wynika z art. 14 ust. 1, sąd w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu orzeka o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego albo o braku takiego uprawnienia wobec osób, których nakaz dotyczy, a obowiązek zapewnienia lokalu socjalnego ciąży na gminie właściwej ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu. Od takiego trybu orzekania o uprawnieniu do lokalu socjalnego wyjątek przewiduje art. 35 u.o.p.l. (...) dotyczący jednak tylko osób mających, zgodnie z art. 14, uprawnienie do lokalu socjalnego, wobec których orzeczeniem sądowym lub ostateczną decyzją administracyjną orzeczono nakaz opróżnienia lokalu, a orzeczenie lub decyzja zapadły przed dniem wejścia w życie ustawy i orzeczenie to lub decyzja nie zostały przed tym dniem wykonane. Mając na względzie, że ustawa o ochronie praw lokatorów weszła w życie w dniu 10 lipca 2001 r., przepis art. 35 nie ma zastosowania do powodów, wobec których nakaz opuszczenia zajmowanego przez nich lokalu wynika z postanowienia wydanego w dniu 29 maja 2015 r. (...). Takie uregulowanie egzekucji spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu w razie nabycia go w drodze przybicia w postępowaniu licytacyjnym wskazuje, że należy uwzględnić przysługujące powodom prawo do lokalu socjalnego, co wynika z odesłania w art. 999 k.p.c. do art. 791 k.p.c., gdyż konieczność honorowania praw określonych przepisami o ochronie lokatorów wyraźnie przewiduje ten przepis. Skoro art. 999 k.p.c. przewiduje, że prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności jest tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na tej nieruchomości pomieszczeń bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności, nabywca nie musi występować z osobnym powództwem o opróżnienie lokalu z osób, które go zajmowały. Tym samym nie można zastosować przewidzianego w art. 14 u.o.p.l. trybu orzekania o uprawnieniu do lokalu socjalnego, brak zaś podstaw, aby wydając postanowienie o przybicciu sąd oceniał, czy osobom zobowiązanym na podstawie tego postanowienia do opuszczenia lokalu, którego przybiccie dotyczy, przysługuje prawo do lokalu socjalnego. Z punktu widzenia szybkości postępowania takie rozwiązanie jest racjonalne, gdyż sąd - wydając postanowienie o przybicciu - otwierałby drogę do prowadzenia egzekucji przez przesiedlenie osób go zajmujących do lokalu wskazanego przez gminę (...). Brak takiego przepisu powoduje konieczność przyznania osobom, które utraciły prawo do lokalu, prawa do wytoczenia powództwa przeciwko gminie, na terenie której znajduje się lokal, którego dotyczy przybiccie, o ustalenie, czy przysługuje im prawo do lokalu socjalnego. Artykuł 791 k.p.c. nakazuje, że w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie art. 999 k.p.c. nie są wyłączone prawa przewidziane w ustawie o ochronie praw lokatorów, skoro zaś praw tych nie może uwzględnić sąd w postępowaniu, które kończy się

przybiciem, oraz nie można ich uwzględnić w trybie określonym w art. 14 u.o.p.l., pozostaje powództwo o ustalenie przewidziane w art. 189 k.p.c.”

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela w/w rozważania prawne co do dopuszczalności wytoczenia powództwa o ustalenie prawa do lokalu socjalnego przez dłużnika – tu M. K., jak i przez jego domowników, krewnych – tu przez pozostałych powodów – Z. K., A. D. (1) i małoletniego A. K..

Wszyscy powodowie posiadają status lokatora w myśl art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Lokatorem w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 u.o.p.l. jest najemca lokalu lub osoba używająca lokal na podstawie innego tytułu niż prawo własności. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, na podstawie którego powód M. K. zajmował lokal, jest ograniczonym prawem rzeczowym, czyli innym prawem niż prawo własności. Wobec tego powód M. K. i mieszkający z nim domownicy – tu powodowie Z. K., A. D. (1) i małoletni A. D. (2) – wywodzący swoje prawo z tytułu, jaki przysługiwał powodowi M. K., są lokatorami w rozumieniu ustawy o ochronie praw lokatorów.

Tak szeroka definicja lokatora, odnosząca się także do dotychczasowych lokatorów, tj. osób, które utraciły przysługujący im tytuł do lokalu (por. uchwałę SN z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 66/01, OSNC 2002, nr 9, poz. 109), obejmuje zarówno osoby, które korzystają (lub korzystały) z prawa do lokalu na podstawie umowy użyczenia (lub stosunków prawnorodzinnych, np. art. 28⁴ k.r.o.), jak i te, które mają (lub miały) status quasi-właścicielski, jak w przypadku spółdzielczych własnościowych praw do lokali mieszkalnych (por. uchwały SN: z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 36/03, OSNC 2004, nr 4, poz. 52; z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 40/03, OSNC 2004, nr 6, poz. 89, oraz z dnia 23 września 2004 r., III CZP 50/04, OSNC 2005, nr 9, poz. 154).

Wszyscy powodowie spełniają przesłanki do uzyskania prawa do lokalu socjalnego na podstawie art. 14 ustęp 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, zgodnie z którym:

Art. 14. 4. Sąd nie może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego wobec:

- 1) kobiety w ciąży,
  - 2) małoletniego, niepełnosprawnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. poz. 414, z późn. zm.)⁽²⁾ lub ubezwłasnowolnionego oraz sprawującego nad taką osobą opiekę i wspólnie z nią zamieszkałą,
  - 3) obłożnie chorych,
  - 4) emerytów i rencistów spełniających kryteria do otrzymania świadczenia z pomocy społecznej,
  - 5) osoby posiadającej status bezrobotnego,
  - 6) osoby spełniającej przesłanki określone przez radę gminy w drodze uchwały
- chyba że osoby te mogą zamieszkać w innym lokalu niż dotychczas używany.

Powód A. K. jest osobą małoletnią – ma 10 lat – zatem spełnia przesłanki przyznania mu prawa do lokalu socjalnego na podstawie art. 14 ust. 4 pkt 2 w/w ustawy, również powodowie M. K. i A. D. (1) jako rodzice małoletniego powoda A. K. spełniają przesłanki przyznania im prawa do lokalu socjalnego na podstawie art. 14 ust. 4 pkt 2 w/w ustawy, albowiem są osobami sprawującymi opiekę nad małoletnim powodem – tu ich synem. Powód M. K. nadto spełnia przesłanki przyznania mu prawa do lokalu socjalnego na podstawie art. 14 ust. 4 pkt 5 w/w ustawy, albowiem ma status osoby bezrobotnej. Powódka A. D. (1) nadto spełnia przesłanki przyznania jej prawa do lokalu socjalnego na podstawie art. 14 ust. 4 pkt 2 w/w ustawy, albowiem jest osobą niepełnosprawną, bowiem posiada orzeczenie o stopniu

niepełnosprawności, została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i pobiera zasiłek pielęgnacyjny na swoją osobę.

Powódka Z. K. spełnia przesłanki przyznania jej prawa do lokalu socjalnego na podstawie art. 14 ust. 4 pkt 2 w/w ustawy, albowiem jest osobą niepełnosprawną, bowiem pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy od 1994 r., kiedy zaliczono ją do drugiej grupy inwalidzkiej.

Ponadto wszyscy powodowie spełniają kryteria do przyznania im prawa do lokalu socjalnego na podstawie art. 14 ust. 4 pkt 6 w/w ustawy, albowiem są osobami spełniającymi przesłanki określone przez radę gminy w drodze uchwały – powodowie spełniają tzw. kryterium dochodowe.

Zgodnie z § 8 ust. 1 uchwały Nr XVIII/507/12 RADY MIASTA (...) z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali oraz pomieszczeń tymczasowych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy M. S. zawarcie umowy najmu lokalu socjalnego następuje w stosunku do osób, których udokumentowany średni dochód z 3 ostatnich miesięcy poprzedzających złożenie wniosku nie przekracza 150 % najniższej emerytury w gospodarstwach jednoosobowych i 80% na każdego członka gospodarstwa domowego w gospodarstwach wieloosobowych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, Gmina może zawrzeć umowę najmu lokalu socjalnego gdy przekroczenie kryterium dochodu o którym mowa w niniejszym ustępie następuje o nie więcej niż o 15 %.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego powódka Z. K. prowadzi odrębne gospodarstwo domowe od pozostałych powodów, zatem prowadzi gospodarstwo jednoosobowe. Jej miesięczny dochód to kwota 820 zł – renta z tytułu niezdolności do pracy. Najniższa emerytura od 1 marca 2018 r. wynosi 1.029 zł 80 gr, zatem dochód uzyskiwany przez powódkę Z. K. nie przekracza 150 % najniższej emerytury w gospodarstwach jednoosobowych (tu kwoty 1.544 zł 70 gr jako 150 % kwoty 1.029 zł 80 gr).

Powodowie M. K., A. D. (1) i małoletni powód A. K. prowadząc wspólnie gospodarstwo domowe osiągają dochód miesięczny w wysokości łącznej 1.843 zł (Powódka A. D. (1) pobiera rentę socjalną z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. w wysokości 820 zł miesięcznie. Nadto pobiera zasiłek pielęgnacyjny na swoją osobę w wysokości 153 zł miesięcznie, świadczenie 500 + na syna A. K. oraz zasiłek rodzinny w kwocie 120 zł miesięcznie. Nadto powódka A. D. (1) opiekuje się starszą osobą i z tego tytułu otrzymuje 250 zł miesięcznie). Najniższa emerytura od 1 marca 2018 r. wynosi 1.029 zł 80 gr, zatem dochód uzyskiwany przez powodów M. K., A. D. (1) i małoletniego powoda A. K. nie przekracza 80 % najniższej emerytury na każdego członka gospodarstwa domowego w gospodarstwach wieloosobowych (tu kwoty 823 zł 84 gr jako 80 % kwoty 1.029 zł 80 gr).

Stosownie do art. 14 ustęp 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego powodowie nie mogą zamieszkać w innym lokalu niż dotychczas używany. Z ustalonego stanu faktycznego sprawy wynika, że powódka Z. K. osiągając miesięczny dochód na poziomie 820 zł nie ma realnych możliwości zapewnienia sobie lokalu mieszkalnego we własnym zakresie, na przykład przez jego wynajęcie. Dochód na poziomie 820 zł miesięcznie należy uznać za dochód poniżej minimum zapewniającego godne zaspokojenie podstawowych potrzeb człowieka. Również powodowie M. K., A. D. (1) i małoletni powód A. K. nie mają realnych możliwości zapewnienia sobie lokalu mieszkalnego we własnym zakresie, na przykład przez jego wynajęcie. Nie mogą oni zamieszkać u ojczyma powódki A. D. (1) ze względów oczywistych. Powodowie Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletni A. K. nie mogą się wyprowadzić do ojczyma A. D. (1) do mieszkania dwupokojowego w S., bo ta osoba nadużywa alkoholu, nadto zamieszkują w nim już oprócz ojczyma powódki dwójka dzieci siostry powódki A. D. (1) oraz siostra powódki A. D. (1).

Mimo że powodowie deklarują, że na chwilę obecną byłiby w stanie wynająć mieszkanie razem z opłatami za kwotę 800-900 zł miesięcznie, to stwierdzić należy, że jest to kwota niewystarczająca na rynku (...) na wynajęcie chociażby mieszkania jednopokojowego na wolnym rynku. Ceny wynajmu mieszkań jednopokojowych obecnie w S. wahają się od 1.200 zł do 1.500 zł miesięcznie plus opłaty należne do wspólnoty mieszkaniowej/spółdzielni mieszkaniowej, opłaty

za energię elektryczną, wodę, gaz, ścieki, itp. Realnie więc oceniając sytuację majątkową powodów, stwierdzić należy, że nie mają oni możliwości we własnym zakresie na wynajęcie lokalu mieszkalnego na wolnym rynku.

Sąd nie podzielił zarzutu pozwanej, aby wystąpienie przez powodów z żądaniem ustalenia prawa do lokalu socjalnego stanowiło z ich strony nadużycie prawa w rozumieniu art. 5 k.c. Ustalony stan faktyczny niniejszej sprawy nie wskazuje, aby wystąpienie przez powodów z przedmiotowym żądaniem było sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego w rozumieniu art. 5 k.c.

W powołaniu powyższej argumentacji w punkcie I wyroku ustalono, że powodom Z. K., M. K., A. D. (1) i małoletniemu A. K. przysługuje prawo do lokalu socjalnego od pozwanej Gminy M. S..

Stan faktyczny niniejszej sprawy ustalono na podstawie dowodów z dokumentów, zeznań świadka A. P. i przesłuchania powodów – w zakresie w jakim ustalono stan faktyczny jak wyżej. Zeznanie świadka A. P. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy co do jej istoty.

Sąd nie rozstrzygał w przedmiocie kosztów procesu poniesionych przez powodów. Powodowie M. K., powódka A. D. (1) i małoletni powód A. K. nie ponieśli żadnych kosztów procesu. O ile powódka Z. K. poniosła koszty procesu w postaci opłaty za wnioski o udzielenie zabezpieczenia powództwa i wynagrodzenie jej pełnomocnika w osobie radcy prawnego, to o tyle pełnomocnik powódki Z. K. radca prawny na podstawie art. 109 § 1 k.p.c. nie złożył najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia odpowiedniego wniosku o zasądzenie od strony pozwanej zwrotu kosztów procesu (Roszczenie o zwrot kosztów wygasa, jeśli strona najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia nie złoży sądowi spisu kosztów albo nie zgłosi wniosku o przyznanie kosztów według norm przepisanych. Jednakże o kosztach należnych stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego sąd orzeka z urzędu).

W punkcie II wyroku orzeczono w przedmiocie nieuiszczonych kosztów sądowych – tu opłaty od pozwu – na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Opłata od pozwu nie została uiszczona w niniejszej sprawie. Opłata od pozwu w niniejszej sprawie to kwota 30 zł jako opłata minimalna na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Skoro pozwana przegrała sprawę w całości, to powinna ona na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ponieść obowiązek uiszczenia nieuiszczonych kosztów sądowych w postaci opłaty od pozwu w wysokości 30 zł.

W związku z powyższym w punkcie II wyroku nakazano pobrać od pozwanej Gminy M. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 30 (trzydziestu) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji wyroku.

S., dnia 3 stycznia 2019 r., Sędzia Sądu Rejonowego Tomasz Cegłowski

Sygn. akt III C 2991/18

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce terminowego sporządzenia uzasadnień.
2. Odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi pozwanej.
3. Nagrać na płytę DVD przebieg rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r. i płytę wszyć do akt sprawy za protokołem rozprawy z dnia 13 grudnia 2018 r.
4. Akta przedłożyć z pismem, apelacją lub za 30 dni.

S., dnia 3 stycznia 2019 r., Sędzia Sądu Rejonowego Tomasz Cegłowski